

Ugdymo aplinkos permainos Kauno ikimokyklinėse įstaigose

Šiandien daug diskutuojama apie naują požiūrį į vaikų ugdymą, naujas metodikas. Pažangus požiūris į mažų vaikų ugdymą skatina pedagogus keisti ne tik švietimo metodus ir programas. Šiuolaikinių vaikų ugdymui reikalinga ir šiuolaikinė erdvė. Dauguma vaikų darželių buvo pastatyti prieš 40–50 metų. Tuomet šių įstaigų paskirtis buvo prižiūrėti vaikus. Todėl didelės vaikų darželių erdvės buvo skirtos vaikų poilsiui, maitinimui. Naujoviškai veiklai reikalingos ir kitokios erdvės pritaikytos šiuolaikinių ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymui. Vaikams reikia erdvių, kuriose jie galėtų būti aktyvūs, tyrinėti, eksperimentuoti, erdvių, skatinančių vaikų smalsumą, lavinančių vaizduotę, ugdančių įvairius jų gebėjimus, sudarančių vaikams galimybes tiek užsiimti savo grupėse, tiek ir pabūti vienuoje.

Kauno ikimokyklinės įstaigos ieško modernių, savitų ir ekonomiškų sprendimų šiuolaikinių ugdymo programų įgyvendinimui. Teritorijų erdvės perplanavimui įtakos turi užsienio šalių patirtis, populiarėjanti lauko pedagogika.

Moderniai įrengtas ir 2016 m. naujai duris atvėręs Kauno lopšelis-darželis „Aviliukas“ nėra vienintelis pavyzdys. Kauno ikimokyklinėse įstaigose įgyvendinta daugybė idėjų, kaip per trumpą laiką galima atnaujinti patalpas ir teritorijas, jas veiksmingiau panaudoti vaikų ugdymui.

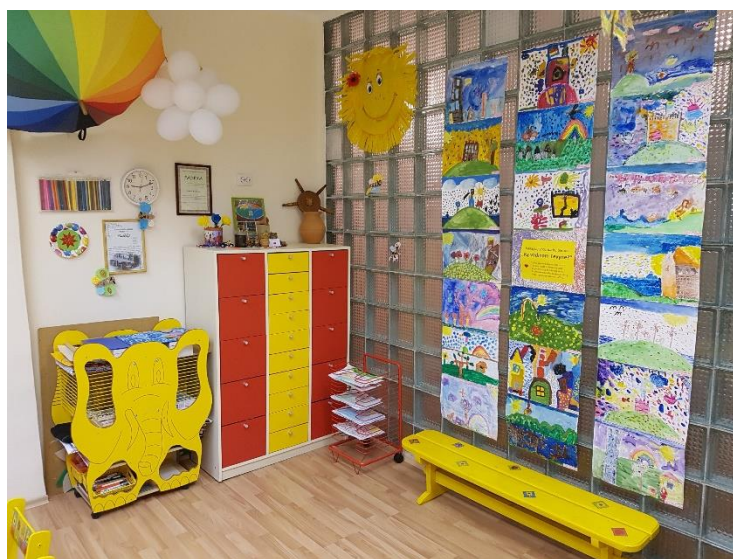
Anksčiau neišnaudotos patalpų erdvės paverstos specializuotomis žaidimų erdvėmis, pritaikomos vaikų ugdymui. Po tokių pertvarkymų pastatuose atsirado papildomos vietos vaikų veiklai. Atvėrus įėjimus-tambūrus (pvz., tipiniuose Šilainių darželiuose) sukurta sociali žaidimų erdvė. Vietoj nenaudojamų patalpų įkurtos meno dirbtuvės, tyrinėjimų kambariai ir kitokios patalpos vaikų ugdymui.

Buvę įėjimai-tambūrai Kauno lopšelyje-darželyje „Rasytė“ pavirto vaikų žaidimų kambariais, švietimo pagalbos specialistų veiklos su vaikais erdvėmis

Anksčiau buvę tuščios Kauno lopšelio-darželio „Žvangutis“ laiptinių erdvės užsipildytos ugdymo priemonėmis

Skalbykla Kauno lopšelyje-darželyje „Varpelis“ tapo patrauklia vaikų žaidimų vieta

Grupių erdvės sujungiamos formuojant erdvesnes veiklos zonas. Išgyvendinamos atskiros miegamųjų patalpos. Šiuolaikiškų baldinių sprendimų dėka jose atsirado papildomų erdvių vaikų veiklai. Patalpos zonavimui miego / nemiego metu panaudojamos užuolaidos. Kuriamos kamerinės erdvės ramesnei veiklai, kuriose galima žaisti, netrukdamt miegantiesiems. Prausyklose įrengus smėlio ir vandens žaidimų kampelius, jos tapo dar viena vaikų žaidimų vieta.

Vertikali žaidimų aikštelė Kauno lopšelyje-darželyje „Spindulys“

Originalios ir mobilios vaikų poilsio vietos Kauno Valdorfo darželyje „Šaltinėlis“

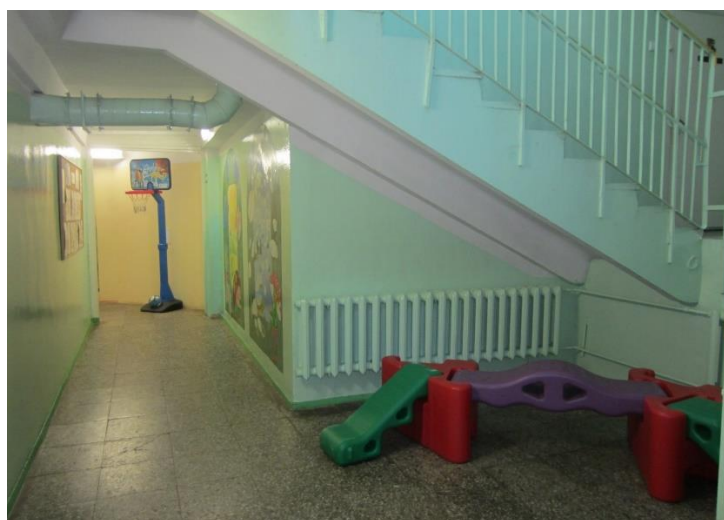

Užuolaidos pagalba atskiriama grupės erdvė Kauno menų darželyje „Etiudas“

Koridoriai pertvarkomi kaip „gatvelės“, kurių atkarpose sukurtos vis kitos žaidimų erdvės. Koridoriai tampa ne nuobodžiomis susisiekimo trasomis, o patraukliomis žaidimų erdvėmis.

Koridorius-„gatvelė“ Kauno lopšelyje-darželyje „Spindulys“

Kauno lopšelio-darželio „Žvangutis“ auklėtiniai prasminga judriąja veikla gali užsiimti ir koridoriuose

Labai populiari Kauno lopšelio-darželio „Girinukas“ koridoriuje veikianti bibliotekėlė

Erdvės vaikų meninei ir pažintinei veiklai Kauno lopšelio-darželio „Pasaka“ koridoriuose

Prie darželio grupių patalpų įrengtos dengtos terasos – papildoma ugdymo vieta, tinkama ir esant prastam orui. Terasos veikia kaip tarpinės erdvės tarp izoliuoto vidaus ir atviro lauko.

Terasa Kauno lopšelyje-darželyje „Spindulys“ – vaikų žaidimų ir dviratukų laikymo vieta

Sukurta naujų ir įvairesnių erdvių vaikų veiklai lauke. Atsisakoma izoliuotų, kiekvienai grupei atskirų žaidimo aikštelių. Vietoj jų sukurtos skirtingos veiklos zonos. Teritorija vaikams – kaip pažinimo parkas, užtikrinantis veiklos įvairovę ir pasirinkimo galimybes. Toks suskirstymas leidžia vaikams keliauti skirtingose aplinkose ir keisti veiklas: užsiimti sodininkyste, sportuoti, pažinti aplinką ir žaisti.

Atsisakoma nuobodžių lauko pavėsiinių. Jos paverčiamos teminiais lauko paviljonais, pritaikytais vaikų ugdymui lauke. Įrengtos lauko spintos žaislams, įrankiams ir kitiems daiktams, yra lauko baldai.

Pavėsinė Kauno lopšelyje-darželyje „Rokutis“ – vaikų žaidimų gamtoje vieta bet koku oru

Kauno lopšelio-darželio „Žvangutis“ lauko pavėsinės paverstos skirtingais teminiais paviljonais vaikų veiklai

Lauko virtuvėlė siužetiniams žaidimams lauke Kauno lopšelyje-darželyje „Vaikystė“

Kauno ikimokyklinės įstaigos gali didžiuotis sėkminga patirtimi ir aukštos kvalifikacijos specialistų iniciatyvomis, skirtomis vaikų sveikatos stiprinimui. Šiam tikslui pasiekti padeda ir speciali ugdymo aplinka: įrengta įvairių sporto šakų aikštelių, net stadionų – bendros erdvės, skirtos įvairiai judriajai veiklai. Vaikų judėjimui lauke įrengti tuneliai ir labirintai, dirbtiniai kalnai, kad vaikai galėtų laiptuoti ar žiemą nuo jų čiuožinėti.

Stadionas Kauno lopšelyje-darželyje „Girinukas“ – bendra erdvė vaikų judriajai veiklai ir renginiams

Skirtingų sporto šakų stadionai Kauno lopšelio-darželio „Žvangutis“ teritorijoje

Vytelių tunelis Kauno lopšelyje-darželyje „Rokutis“

Tujų labirintas Kauno lopšelyje-darželyje „Rokutis“

Pasivaikščiavimo takai paversti žaidimų ir patyrimo trasomis. Skirtingų tekstūrų paviršiai, spalvomis išmarginti šaligatviai iš eilinių takelių tampa naujomis atradimų ir prasmingos veiklos erdvėmis.

Skirtingų tekstūrų pasivaikščiavimo takai Kauno lopšelyje-darželyje „Pasaka“

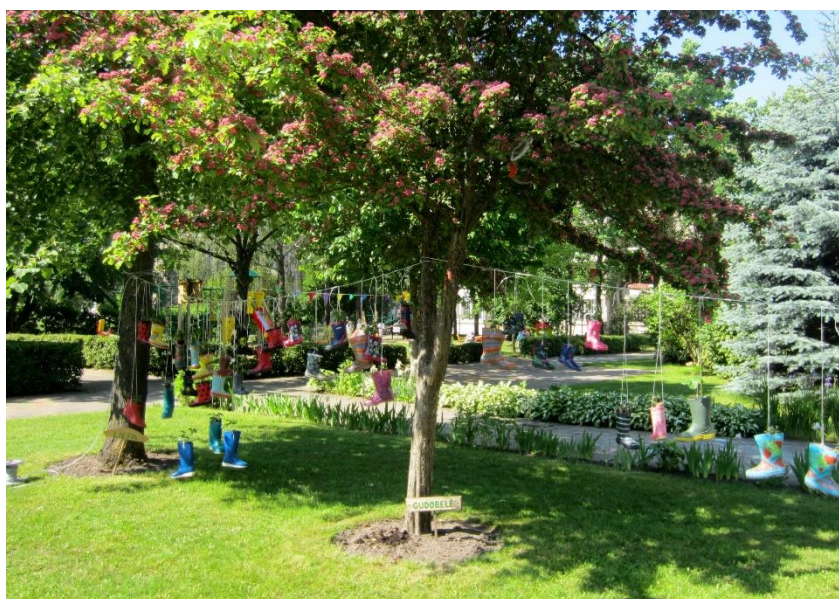
Lauko takeliai kaip struktūruotos žaidimų erdvės Kauno lopšelyje-darželyje „Aušrinė“

Mažųjų vaikų buvimui lauke populiarėja uždari kiemai, apibrėžta, tik lopšelinukams skirta teritorija. Tokiu būdu išsprendžiamas saugumo klausimas.

Uždaras lopšelinukų kiemas Kauno Valdorfo darželyje „Šaltinėlis“

Taip pat vis labiau pamėgstami edukaciniai sodai, lauko daržai. Išsprendus Kauno ikimokyklinių įstaigų teritorijų saugumo klausimą (naujos tvoros, signalizacijos sistema), teritorijose puoselėjami vaismedžių sodai, drauge su vaikais įrengiami ir prižiūrimi lauko daržai, gėlynai. Juose vaikai mielai augina, stebi ir pažįsta augalus.

Vaismedžių sodas Kauno lopšelyje-darželyje „Gandriukas“

Šermukšnių alėja Kauno Valdorfo darželyje „Šaltinėlis“\

Daržininkystės erdvė Kauno lopšelyje-darželyje „Žvangutis“

Gėlių lysvė-suolelis Kauno Valdorfo darželyje „Šaltinėlis“

Vaikų puoselėjamos lysvės Kauno lopšelyje-darželyje „Pasaka“

Daržiukas Kauno lopšelio-darželio „Gandriukas“ teritorijoje

Šiltnamis – prekybos centro organizuotame konkurse laimėta dovana Kauno lopšelio-darželio „Žvangutis“ auklėtiniams

Šiuolaikiniam darželiui, kuriame neturėtų būti atsietos lauko ir vidaus erdvės, būtinos lauko prausyklos, kitokie vandens įrenginiai. Vaikai po aktyvių užsiėmimų gali apsiprausti nešvarius viršutinius drabužius ir avalynę ar net surengti laistymosi šventę.

Lauko prausykla Kauno lopšelyje-darželyje „Spindulys“

Laistymo įrenginys Kauno lopšelyje-darželyje „Žvangutis“

Ugdymo aplinkos kūrimas ir tobulinimas neretai tapęs bendru švietimo įstaigos bendruomenės reikalu. Originalūs lauko žaidimų įrenginiai – suaugusiųjų kūrybos rezultatas vaikų labui.

Išradingi Kauno Valdorfo darželio „Šaltinėlis“ sprendimai vaikų ugdymui lauke

Smėlio dėžė-laivelis Kauno Valdorfo darželyje „Šaltinėlis“

Žaidimų įrenginiai iš antrinių žaliavų Kauno lopšelyje-darželyje „Spindulys“

Kauno lopšelio-darželio „Gandriukas“ ir Kauno Valdorfo darželio „Šaltinėlis“ bendruomenės gavo aukštą pripažinimą šalyje – tapo Geriausiai tvarkomų mokyklų edukacinių erdvių apžiūrų-konkursų laimėtojomis.

Kauno ikimokyklinės įstaigos dalinasi ugdymo erdvių tobulinimo patirtimi. Drauge su Kauno pedagogų kvalifikacijos centru parengta ir įgyvendinta kvalifikacinė programa „Netradicinės ugdymo aplinkos įtaka vaikų kūrybiškumo ir kompetencijų lavinimui M. Montessori ir R. Šteinerio (Valdorfo) darželiuose“. Taip pat ugdymo aplinkos kūrimo patirtį Kauno pedagogės pristatė kolegoms iš Sankt Peterburgo (Rusija). Išvalgūs svečiai pastebėjo ir įvertino Kauno pedagogių kūrybiškumą, kaip tinkamai ir šiuolaikiškai parengta ugdymo aplinka teigiamai veikia vaikų ir suaugusiųjų santykius, leidžia vaikams laisvai pasirinkti veiklą, būti savarankiškiems, judriems ir jaustis įstaigos šeimininkais.

Kauno miesto savivaldybės administracijos
Švietimo skyrius